

Karolína Zde Meixnerová

NÁRODNÍ OPRUZENÍ 3

Smlouva s ďáblem

COO
BOO

NÁRODNÍ OPRUZENÍ 3

Smlouva s ďáblem

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

Karolína Zoe Meixnerová
NÁRODNÍ OPRUZENÍ 3 – Smlouva s ďáblem – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Karolína Zoe Meixnerová

NÁRODNÍ OPRUZENÍ 3

Smlouva s ďáblem

**COO
BOO**

Copyright © Karolína Meixnerová, 2025

Illustrations © Adéla Stopka, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-7498-892-9

ISBN e-knihy 978-80-7498-902-5 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-7498-907-0 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7498-908-7 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

Sebastianovi, který mě naučil věřit v dobré konce.

Prolog

Šla svižně. Zahalená v plášti mýjela městské domy, jejichž obyvatelé si v hlubokém spánku nechávali zdát o svých tajných přáních a tužbách. Kočičí hlavy pokryté jinovatkou osvětlovalo několik olejových lamp, které ponocný nechával hořet, aby byla noční Praha o něco bezpečnější. I přesto riskovala. Za každým rohem, v temných uličkách či hustém křovisku se mohly ukrývat kriminální živly, které by jí dokázaly pro pár krejcarů podržnout hrdlo. Strach si ale nepřipouštěla, na ten bylo moc brzy. Posledních pár stovek metrů téměř běžela, aby stihla do cíle dorazit včas.

A pak tam stála. Před honosným palácem na okraji Dobytčího trhu, kterému se odjakživa přezdívalo Faustův dům. Budova byla už několik let vybydlená. Původní majitel zemřel a dědici zoufale hledali kupce, který by Mladotovský palác nenechal chátrat. Nikdo ale nechtěl koupit dům, který byl poskvrněn stinnou minulostí. Dům, jenž měl podle pověstí sloužit jako portál mezi pozemským světem a podsvětím. Brána do pekla, říkalo se o něm. Než vzala do dlaně těžké železné kladivo, naposledy se pokřižovala, jako by to mohlo omluvit hřích, který se chystala udělat. Třikrát ho nadzvedla a spustila proti dubovým dveřím, které byly dvakrát vyšší než ona. Nervózně poodstoupila. Nic se nestalo. Vrásku plnou obav nad kořenem nosu na okamžik vyhladilo nadzvedlé obočí. Má to

ale divokou fantazii! Čekala snad, že se samy od sebe otevrou? Bez dalších prodlev vši silou zatlačila do dveří, které se skřípotem vpus-tily její drobnou postavu do domu.

Hodiny na kostelní věži právě odbýjely půlnoc, přesně podle in-strukcí. V žlutavém světle lucerny se pod jejíma nohama zjevovaly zkroucené lidské tváře vydlážděné v podlaze. Každý její krok, kdy podpatkem došlápla na rozšklebené obličej, zněl jako bolestné za-úpění, které se rozléhalo po celé hale až ke klenutému stropu. Zá-chvěv paniky jí stlačil žaludek a nad horním rtem jí vyrašily kapičky potu i přesto, že dlaně měla úplně ledové. Napadlo ji, že to vzdá, že se vrátí domů k tvrdě spícímu manželovi, kterému o svém nočním výletu nikdy nic neřekne. Ráno se probudí a tato vzpoura proti pří-rodě, osudu a, jak se bála přiznat, i samotnému Bohu, se promění v sen, na který během dne zapomene. Zaměstná se prací, obklopí se přáteli a to prázdné místo v hrudi, které se jí již drahnou dobu rozpíná v těle a tráví orgány jako ničivá nicota, zaplní láskou k man-želovi, alespoň se o to pokusí. Nebo... půjde dál. Sevřela lucernu pevněji v dlani a vydala se k hlavnímu schodišti. I zde ji provázely neznámé tváře. Smály se na ni z obrazů podél schodů, ne však mile a přívětivě, nýbrž škodolibým přiškrceným smíchem, jako by se těši-ly z příchodu nového hříšníka. Soustředila se na cestu po schodech nahoru. Nerozhlížela se doprava, doleva, neotáčela se nazpět. Pár nabubřelých portrétů ji nezastaví. Roky modlení, lékařských proce-dur, osvědčených lektvarů od bab kořenářek, které pokaždé selhaly, ji zocelily. Účel světí prostředky, i když se jedná o smlouvu s ďáblem.

Ocitla se na galerii, odkud vedly pouze jedny pootevřené dveře. Škvírou do tmy pronikal pruh zářivě červeného světla. Vzduch, kte-rý proudil z tajemné místnosti, byl těžký a páchl sírou. V úplném ti-chu jako by zaslechla praskání ohně, které postupně zesilovalo. Čím víc se přibližovala ke dveřím, tím víc ji pohlcovaly plameny, které

okem neviděla, ale velmi intenzivně cítila. Na kůži jí zničehonic vyskákaly malé puchýřky. Síra se proměnila v dusivý dým, skoro nemohla popadnout dech. Cítila zápach škvařících se vlasů, plíce jí hořely. A v tom ohlušujícím rámusu, který připomínal zvuky pekla – rachot řetězů, bublání vroucí vody, praskání bičem, zoufalý křik hříšníků –, zaslechla dětský pláč. Jediný zvuk, který jí dokázal stáhnout hrdlo, zapůsobil jako vábnička. V tu chvíli ji nemohlo nic zastavit, vzala za rozpálenou kliku a rozhodla se dostat to, pro co si přišla.

Vstoupila do sálu, jehož stěny pokrývaly od podlahy až po vysoký strop masivní regály z tmavého mahagonu, plné starých knih v kožené vazbě. Po pekelných plamenech ani stopa, naopak tlumené světlo svíček, vůně tabáku a příjemná smyčcová hudba znějící čert ví odkud působily útulně. Před krbem, ve kterém líně praskalo dřevo, stálo mohutné křeslo, za jehož opěradlem zahlédla černé kadeře. Nasucho polkla.

„Jmenuji se...“

„Vím, kdo jsi a proč jsi tady,“ přerušil ji sametový okouzlující hlas. „Ale nejsem si jistý, zdali si uvědomuješ, jak draze se tu za přání platí.“

„Jsem připravená obětovat cokoli,“ řekla odevzdaně.

„I duši?“

Svěsila hlavu. Neměla co ztratit. „Má duše už je stejně zlomená, k ničemu mi není.“

„Nechci tvou duši, bláhová ženo,“ rozesmál se zvonivě. „Ta mi patří od chvíle, kdy jsi vstoupila do mé pracovny.“

Cítila se tak ponížena. „A co si za svou laskavost budete přát, pane?“

Hlas se odmlčel, čímž dal vyniknout melodické veselé hudbě, která se jako podkres k jejich rozhovoru ani zdaleka nehodila.

„Neříkal bych tomu laskavost, spíš výpůjčka. Až nastane pravý čas, vezmu si zpět, co mi patří.“

Chvíli o jeho slovech přemýšlela, pak jí to došlo.

„To nemůžete!“ vykřikla. Žádal příliš vysokou cenu.

„Já můžu všechno!“ Podmanivý hlas se proměnil v nelidský hřmot, jenž rozdrnčel okenní tabulky a donutil ji ustoupit pár krůčků dozadu. Náhle do něčeho narazila. Kadeře zpoza křesla zmizely a na její šíji se ocitla hřejivá dlaň, jež jí sjížděla dolů na ramena. „A ty máš právo volby,“ zašeptal jí do ucha.

„Nemám právo rozhodovat o životě někoho jiného,“ vydechla.

„Nebud' pokrytec, vždyť to přesně teď děláš,“ uchechtl se. Ve vzduchu přímo před její hlavou poletovala smlouva a brk s ostrým hrotem, zatímco ruka na jejím rameni si hledala cestu přes dekolt k pupíku a mířila níž. „Stačí naši dohodu stvrdit krví a dostaneš přesně to, po čem toužíš.“ Pochopila, že ďábelskému vábení nejde odolat, že vyjednávání s ním nelze vyhrát a že teď už není cesty zpět.

„Bude to bolet?“ špitla, když nastavovala ukazováček proti brku.

„Bude, protože mateřská láska bolí nejvíc.“

KAPITOLA PRVNÍ

Almanach Máj

První březnové dny roku 1858 prožila Praha zahalená do mlžného oparu, který sem tam prosvítily sluneční paprsky s příslibem blížícího se jara. S podobnou náladou vycházel Jan Neruda z redakce německého plátku *Tagesbote aus Böhmen* do Dlouhé ulice. Úsměvy šetril a zachmuřená rýha mezi obočím neměla poslední měsíce důvod mizet. Jediné, co dokázalo rozptýlit jeho záдумčivost, byla práce. Stále si k novinářině musel přivydělávat učením, ale byl ochotný těch pár měsíců, než ho povýší na post redaktora, zatnout zuby a vydržet. Koneckonců pracoval teď na velké věci, která by ho mohla kariérně nakopnout.

„Jsi připraven na obchůzky?“ Podsaditý mladík ve vypasovaném béžovém kabátci s vázankou a vycházkovou holí, jehož pohlednou tvář zdobila pěstěná bradka a veselé modré oči, počastoval Nerudu šibalským úsměvem. Nezlomný optimismus, který z Vítězslava Háška sálal jako teplo z kamen, Nerudu příšerně otravoval.

„Na tvém místě bych se tak nekřenil. Pokud dnes selžeme, můžeme celou naši práci hodit do koše,“ usadil ho Neruda a se vši samozřejmostí pokračoval v chůzi. Hášek div neposkočil, aby dohnal přítelův dlouhý krok.

„Musíme přesvědčit Němcovou k napsání příspěvku,“ pokračoval Neruda. „Bez zastoupení žen by byl almanach jen krokem zpátky.“

„Na to jsem také myslel,“ držel si Hálek svou dobrou náladu. „Nemůžeme její odmítnutí riskovat, proto jsem učinil další kroky.“

Jan se zastavil a podíval se příteli poprvé zpříma do očí. Vedle sebe působili jako dva protiklady. Neruda byl ztělesněním chaosu. Neupravené tmavě hnědé vlasy mu ve větru poletovaly na všechny strany a na skráních mu volně přecházely do ledabylého strniště, kterému dominoval hustý knír. Těžký kožený kabát zdůrazňoval jeho široká ramena a vysokou postavu, která o celou hlavu převyšovala Háalka. Ten se nenechal rozhodit Nerudovou dominancí a s ležérním klidem mu upravil límec.

„Ty jsi učinil další kroky?“ zopakoval Neruda Hálkova poslední slova, zatímco mu chytil palcem a ukazováčkem ruku za rukáv a vrátil ji tam, kam patří – pryč z jeho límce.

„Včera jsem se sešel s doktorem Podlipským. Jeho snoubenka píše, věděl jsi to?“ Žofinka. Srdce v Nerudově hrudi svými poplašnými údery burcovalo zbylé orgány k neřízené panice, jeho výraz však působil znuděně.

„Neměl jsem o tom nejmenší tušení,“ odpověděl nezaujatě.

„A nejen ta. Jako přítel přítele mě poprosil, abychom k nim dnes zašli a přemluvili k sepsání příspěvku i jeho budoucí švagrovou, Johanu Mužákovou. Stále se nemůže vzpamatovat ze ztráty dce-ry a Josef se domnívá, že by jí takové zaměstnání prospělo.“ Neruda povytáhl pobaveně obočí, čímž chtěl před Hálkem zakrýt, že se v jeho útrobách odehrává bitva sedláků u Chlumce. Naposledy Johanu viděl před téměř dvěma lety, kdy si uvědomil, že k ní chová hluboké city. Od té doby se jí vyhýbal, což nebylo vzhledem k Johančiným častým pobytům mimo město těžké, a soustředil se pouze na to, aby rychle zapomněl v náruči jiných žen. Na zábavách a plesech si kolem prstů omotával hloupoučké chudé dívky dychtící po dobré partii, aby na nich ukojil svou potřebu pokořit

každou ženu, která mu svou krásou roztančí v břiše motýlí tango. A po tom, co se mu oddá, jí na další milostné psaníčko neodepsat. Nedávné události však jeho prostopášné zábavě učinily přítrž. Po smrti otce ho jeho lovení přestalo těšit, přímo se mu zhnusilo. Přes nelibost matky, již si vysvětloval tím, že nechtěla, aby po ztrátě manžela vyletěl z hnízda i syn, požádal Annu Holinovou znovu o navázání pevného vztahu. S Annou se střídavě scházel a rozcházel již šestým rokem, naposledy ji opustil, když si uvědomil své hluboké city k Johance. A ona se k němu jako vždy vrátila. Velmi rychle najeli do starých kolejí a rozehráli už po Praze dobře známou partii „Nerudo, ožeň se“.

„Počkej, chceš tím říct, že se dnes setkáme se sestrami Rottovými?“

„V jejich plné kráse!“ Neruda nasucho polkl a poprvé po dlouhé době se mu jemně roztrásla kolena.

Josef Podlipský již nervózně přecházel po obývacím pokoji u Mužákových. Johanka, nic netušíc o tom, jakou schůzku kvůli ní svolal, je dnes přivítala na pravidelné návštěvě v ne zrovna přívětivém rozpoložení.

„Já už to s ním nevydržím!“ zaslechl z její ložnice hned, jak za sebou sestry zabouchly dveře. Promnul si čelo a tiše zaúpěl. Soucítil se svou budoucí švagrovou a jejím těžkým osudem, ale ode dne, kdy on sám prohlásil její tříměsíční dceru Boženku za mrtvou, uběhlo už pět let. Od té doby je pro Žofii důležité jedině to, co Johana řekne, co si myslí, co cítí a na svých potřebách jí nezáleží. Nedávno dokonce přišla s tím, aby po svatbě s početím dítěte počkali, dokud se Johance neudělá líp, dokud znovu nenajde smysl života,

že by bylo nespravedlivé ji vlastním štěstím připomínat nezahojené rány. Tenkrát se pohádali. Poprvé na Žofii zvýšil hlas.

„Opravdu chceš obětovat vlastní život pro někoho, kdo ten svůj už dávno vzdal?“

„Takhle nemluv! Sestra si prochází těžkým obdobím. Brzy se nám vrátí. Musí se vrátit...“ Žofii se zlomil hlas. Její drobné tělo se schoulilo do rohu gauče, jako kdyby se chtělo vsáknout do polštářů stejně jako slzy, které se jí v proudech valily po tváři. Žofina křehkost a zranitelnost Josefa štípla v očích. A v tu chvíli se rozhodl, že vezme hledání Johančina životního smyslu do vlastních rukou.

Z jeho vzpomínek ho vyrušila hospodyně. „Co se děje?“ vykřikl polekaně.

„Přišli hosté. Pan Hálek s panem Nerudou,“ oznámila nejistě. Věděla, že paní Mužákovou při rozhovoru se sestrou nesmí vyrušovat a pan Mužák doma nebyl.

„Jen je uveďte dál, prosím, už je očekáváme,“ vykřikl Podlipský a zpoceně čelo si utřel kapesníkem.

O několik minut později seděli všichni kolem malého stolku a téměř synchronně kroužili lžičkou v hrncích čaje, mlčky.

„Na čem teď pracujete, pánové?“ prolomil ticho Podlipský a spiklenecky kývl na Hála, aby tak připomněl jejich dohodu. Neruda nedokázal z Johanky spustit oči. Před jinou ženou by svůj zájem takticky skrýval, ale v jejím případě šla etiketa stranou. Toužil ji uvést do rozpaků. Chtěl, aby nedokázala myslet na nic jiného než na jejich zakázaný polibek za hřmotu letní bouřky, po kterém ho před třemi lety tak bezcitně odkopla. Aby jí tváře zčervenaly a dlaně se chvěly. Aby se zprudka zvedla, omluvila se a odběhla plakat do vedlejšího pokoje. Místo toho se Johanka Janovu pronikavému pohledu vyhýbala. Vůbec si ho nevšímala. Seděla nehnutě, hlavu sklopenou, jako

by hypnotizovala špičky svých střevíců, zcela bez emocí. Kromě pozdravu a pár prázdných společenských frází nepromluvila ani slovo.

„Vydáváme almanach s názvem *Máj* na počest pěvce Karla Hynka Máchy, Josef Barák bude hlavním redaktorem,“ odpověděl Hálek a od budoucích manželů Podlipských si vysloužil uznalé pokyvování hlavou.

„Hledáme nové ženské tváře,“ přešel Neruda rovnou k věci.

„Vzpomněli jsme si proto na vás,“ mrkl Hálek na sestry Rottovy.

„Má snoubenka,“ navázal Podlipský nepřirozeným tónem hlasu, který mu decentně přeskakoval, „je zdatná básnířka.“

„Co to povídáš,“ zarděla se Žofie.

„Nebud' skromná, Žofinko, vzpomeň si na báseň, kterou jsi mi přednesla v den našich zasnub,“ dmul se Podlipský pýchou. „Tak krásné verše a pouze pro mě! Dodnes je mám v hlavě.“

*Tak často mně to připadá,
když přivinu Tě k sobě,
žeš k vůli mně zde na světě
a já že k vůli Tobě.“*

„To by stačilo,“ skočila mu do recitace Žofie a položila nastávajícímu ruku na koleno. Jen na okamžik zvedla omluvný pohled k Hálkovi, který ji uklidnil chápavým úsměvem. Nikomu neprozradí, že báseň, kterou právě Podlipský přisoudil peru své dívky, napsal on. Cesta, skrze kterou se verše dostaly až k Žofii, skýtala několikera dámská ouška a ústa, jimiž se Hálkovy milostné básně šířily jako zakázaná literatura.

„Nemám nic vhodného k publikování, a kdybych se teď pustila před svatbou do práce, bylo by to nešetrné k mému snoubenci. Ráda bych všechny svůj čas soustředila na přípravu. Ale Johanka

má doma stohy deníků plné svých vlastních povídek, které by se do *Máje* mohly hodit. Stačilo by některou z nich přeložit do češtiny, upravit a zkrátit,“ stočila Žofie pozornost na sestru, což byl přesně Podlipského plán.

„Vida!“ uchechtl se šibalsky Neruda. Vzpomněl si, jak Johanku kdysi sám ponoukal ke psaní. Paní Mužáková mu věnovala přímý, mrazivý, až moc přítomný pohled a držela ho tak dlouho, dokud Neruda zbaběle nesklopil pohled do hrnku s čajem.

„To je vyloučené. Věřte, že jsem naprosto neschopna napsat jakýkoliv příspěvek do vašeho almanachu. Nedostává se mi znalostí ani talentu,“ odbyla Johanka Podlipského snahy bez sebemenších emocí. Hálek se nevzdával.

„Nejedná se nám o žádnou vysoce uměleckou manifestaci. Chceme pouze českému obecenstvu ukázat, že naším cílem je českou literaturu posouvat kupředu, což si žádá zahrnout jak mladé autory, tak mladé autorky. Však uvidíte, že i já se svým příspěvkem zdaleka nedosáhnu kvalit odkazovaného Máchy. Čím větší fiasko, tím větší pozornosti se nám dostane. A o to nám jde!“

Johanka už se nadechovala k tomu něco říct, ale Neruda ji předběhl.

„Já bych paní Mužákovou tolik nepodceňoval, Slávku. Za jejími pochybami se jistě skrývá jen přílišná skromnost. Ale pokud se obáváte ostudy,“ stočil zrak k Johance, „napište nám povídku pod cizím jménem. Vytvořte si personu, která bude představovat všechno to, co si Johana Mužáková nemůže, nebo nechce dovolit. Nebo snad máte strach vyjít ze svého chráněného úkrytu?“

Johančin otupělý výraz nabíral na emocích. Z jejích šedomodrých duhovek sršely salvy šípů a zabodávaly se Nerudovi do čela.

„Vidím vám na očích souhlas,“ rýpnul si Neruda pobavený Johančiným přidušeným vztekem.

„Nenech se přemlouvat, sestřičko. Psaní ti dělá radost a naše outlinké písemnictví tě potřebuje,“ přisadila si i Žofie a Johana si uvědomovala, že má pravdu. Potřebuje si zaměstnat hlavu a psaní je snad jediná činnost, kterou dělá s chutí.

Hálek si odkašlal a promluvil: „Než se rozhodnete, měla byste vědět, že si bohužel nemůžeme dovolit žádný honorář.“

„Ne, prosím, nechci nic zaplatit,“ vyhrkla Johanka.

Neruda vyskočil na nohy, „Takže souhlasíte?“

„Nevím,“ zavrtěla hlavou, „nemám dostatek zkušeností. Netuším, jak začít.“

„Dovolte mi, abych se stal vaším lektorem. Zítřka ráno vás navštívím a pomohu vám vytvořit základní osnovu povídky. Pokud tedy váš manžel bude souhlasit,“ šibalsky zamrkal.

„Jistě bude,“ odpověděla Žofie horlivě a vesele Johančinu rozhodnutí zatleskala.

Johana si nebyla jistá, zdali má dnešní překvapivé setkání na svědomí Žofie a jestli její nadšení z toho, že se má zítra opět potkat s Janem, pramení ze starostlivosti o českou literaturu, nebo z jejích dohazovačských snah. Není to tak dávno, co se sestře svěřila, že po boku svého manžela není už několik let šťastná.

„On je rozum, pozitivnost, rozvaha, já fantazie, fantazie a zas fantazie. On kráčí, já chci létat,“ plakala jí do klína. Přiznala, že kdyby se mohla vrátit v čase, rozhodne se jinak.

„Jak?“ vyzvídala Žofie.

„Přestala bych se bát bouřek.“ Žofie nemohla tušit, co tím myslí. Že z hlavy nemůže dostat bouřlivý polibek s Janem. Johanka proto věřila, že ponoukání k nevěře, či snad dokonce k rozvodu jsou divoké myšlenky i pro její volnomyšlenkářskou sestru.

„To šlo dobře,“ zhodnotil Hálek setkání u Mužákových, když se konečně rozloučili, aby pokračovali ve svém nabitém plánu.

„Prozatím,“ přitakal Neruda s vidinou návštěvy jeho další staré známé.

Božena Němcová bydlela v Řeznické ulici, které se každý poctivý a bohabojný Pražan vyhýbal obloukem. Lidé věřili, že je to místo poznamenané temnou energií, jež se nahromadila z dob, kdy řezníci přímo na ulici zabíjeli dobytek, aby to měli s naporcovaným masem blízko na Dobytčí trh. Ze staré dlažby dosud stoupal zápach krve a tlejícího masa. Kdo se odvážil, nebo byl kvůli finanční tísní donucen si v této části pronajmout byt, přirozeně se tím dostal na okraj společnosti. Neruda z doslechu věděl, že Božena Němcová se daří nevalně. Na literární salony a čajové dýchánky u předních českých vlastenců z vlastní vůle nedocházela. Plesy a besedy, které bývaly její oblíbenou zábavou, se pro ni teď staly příliš nákladnými. Prolomení kletby ji nedokázalo zachránit od bídy, násilnického manžela ani od její bouřlivé nezávislé povahy, kvůli které čím dál tím víc přicházela o dobré jméno i přátele.

Nerudu zahryzalo svědomí. Před dvěma lety dal Havlíčkovi slib, že se o své přátele postará, že nedopustí, aby je cokoli sužovalo. Bylo to to poslední, co si řekli, než nadobro zmizel. Boženu Němcovou naposledy spatřil loňskou zimu. Zahlédl ji, jak se brodí sněhem po Ferdinandově třídě v potrhaném kabátu, ve kterém viditelně mrzla. Chtěl se za ní rozběhnout a pozvat ji na horkou čokoládu, ale pohled na ni mu připomněl všechny útrapy minulosti, na které chtěl po Havlíčkově odjezdu zapomenout, a nevysvětlitelnou vinu za to, jak dopadla. Než si ho stačila všimnout, přešel na druhou stranu ulice a předstíral, že ji nevidí. Proto se na dnešní setkání netěšil a Hálkovo nadšení, že se brzy potká se slavnou spisovatelkou, nesdílel.

Když došli ke dveřím do jejího bytu, přenechal úvodní slovo svému příteli a sám se držel vzadu. Otevřela jim žena, ve které Neruda Boženu Němcovou jen stěží rozpoznal. Její postava byla znatelně vyčerpaná, tváře pohublé, ramena svěšená. Plet měla bledou, téměř průsvitnou, pouze na spánku na ně svítila fialová modřina. Neruda se zděsil.

Hálek na sobě nedal znát rozpaky, představil se a stručně jí přestřel, s jakou záležitostí přichází. „A tohle je Jan Neruda, můj spolupracovník,“ ustoupil stranou. Neruda s napětím vyčkával na Boženinu reakci. Ta sebou téměř nepostřehnutelně cukla, ale jinak nic, ani náznak výčitky, ve kterou Neruda doufal, aby tak ulevil svému černému svědomí. Možná stejně jako on chtěla pochmurnou minulost hodit za hlavu. S úklonou je pozvala dovnitř a uvedla je do pokoje.

„Posaďte se, jen se trochu upravím,“ pokynula jim a odešla do kuchyně. Neruda s Hálkem seděli na sešlé hrbolaté pohovce jak zařezaní. Jejich pohledy bloudily po chudém, oloupaném nábytku a stále se vracely na vybledlý namodralý ubrus s propálenými otvory, zacelenými velkými bílými stehy.

„Božena Němcová, největší česká spisovatelka,“ zašeptal Hálek, ne proto, aby se Boženě vysmíval, nýbrž aby poukázal na bizarnost situace, kterou si Neruda moc dobře uvědomoval. Nebylo slavnější a úspěšnější ženy na českém literárním poli a ani to nestačilo k důstojnému životu.

Božena se objevila v černých kartounových šatech s několikrát spravovaným hedvábným límcem. Na hlavu si nasadila čepec, kterým zakryla modřinu na spánku. Její horečnaté oči se tiše omlouvaly.

„Jak vám mohu pomoci?“ otázala se mile.

„Jak jsem říkal, sestavujeme nový literární sborník, se kterým bychom chtěli navázat na předrevoluční snahy vaší generace. Rádi

bychom do něj zahrnuli i příspěvek od vás, jelikož si vaší práce velmi ceníme, paní Němcová.“

„Mou generaci vládla rozmetala na císařských kopytech. Ti, kdo stihli zemřít včas, se mají právě teď líp.“ Neruda ani trochu nepochyboval o tom, že to byla narážka na předčasnou smrt Karla Havlíčka Borovského.

„Věříme, že se to dá ještě zvrátit,“ pokračoval Hálek ve svých naivních, ale ryzích představách.

„Kéž byste měl pravdu, mladíku. Dokdy to potřebujete?“

Hálkovy oči se rozsvítily, vtom si ale uvědomil poslední nepřijemný detail. „Bohužel si nemůžeme dovolit honorář...“

„Takové výše,“ doplnil ho Neruda kvapně, „kterou si spisovatelka vaší proslulosti zasluhuje.“

Božena se zarděla. „Ráda bych ušetřila vaše studentské kapsy, mládenci, ale každý krejcar se dnes hodí. Bez toho bych se už do žádného psaní pustit nemohla, neboť bychom zemřeli hladu.“

„To dá rozum. Platíme předem.“ Neruda vytáhl z náprsní kapsy celý svůj týdenní výdělek, který si dnes vyzvedl v redakci. Co bude příštích sedm dní jíst, vyřeší později.

Druhý den ráno Neruda vyrazil do bytu k Mužákovým s jediným záměrem. Celou noc intenzivně přemýšlel, co a jak řekne. Dával si dohromady pro a proti, co tím může získat a co naopak navždy ztratit. Na dveře pak klepal jistou rukou.

Hospodyně ho uvedla do salonku, kde už Johanka čekala připravená s psacími potřebami vyskládanými na stole. Stála bokem, částečně zahalená světlem, které pronikalo vysokým oknem. Slunce jemně hladilo její profil, zatímco ona soustředěně pozo-